

**OP WEG NAAR DE KUST RIJDEN
DUIZENDEN TOERISTEN DOOR ONS
HEERLIJK POLDERLANDSCHAP.
MAAR WETEN ZIJ - EN WELLICHT
OOK WIJ DIE ER VLAKBIJ WONEN -
VEEL AF VAN DIT FRAAIE
NATUURGEBIED? OM HIERAAN TE
VERHELPEN VERTELLEN WIJ
HIER EEN EN ANDER OVER**

De Westvlaamse Polders

De polders die zich over een vrij smalle strook in de kustvlakte achter de duinen uitstrekken zijn bij de meesten enkel gekend omwille van hun agrarische betekenis. Dit vlak landschap met zijn vele kreken en sloten, uitgestrekte weiden en rijke oogsten, waartussen schilderachtige hoeven verspreid liggen, bezit evenwel talrijke andere adelbrieven die een grotere belangstelling van het publiek tenvolle verantwoorden.

ZEE OVERWON LAND

Op weg van en naar de kust vermoeden weinig toeristen welke rijke geschiedenis het geweest dat zij doorrijden in de loop van de tijden heeft gekend en welke homerische strijd onze voorouders tegen het zeegeweld hebben moeten voeren.

Aanvankelijk waren de polders een nagenoeg onbewoonde moerassige streek, gedeeltelijk door duinen van de zee afgesloten en vaak overstroomd. Het veen dat op wisselende diepte in de polders wordt aangetroffen, is ontstaan uit de resten van planten die in deze moerassen groeiden. Wanneer de zee de duinengordel doorbrak en het land overspoelde, werd met het water slib en zand aangevoerd dat in overstroomde gebieden bezonk waardoor de bodem, zoals wij die thans kennen, geleidelijk ontstond.

Een eerste grote overstromingsperiode, de zogenaamde Duinkerken 1 - transgressie viel circa 200 jaar vóór tot 100 jaar na het begin van onze tijdrekening. Op het einde van de 1e eeuw hield de zeespiegelrijzing tijdelijk op tot in de 4e eeuw. Van die tijd dateert de eerste bewoning.

Tussen de 4e en de 8e eeuw traden opnieuw zware overstromingen op en werd de kustvlakte nagenoeg volledig opnieuw door de zee ingenomen. Deze periode wordt de Duinkerken 2 - transgressie genoemd. Alleen de oude duinen bij Adinkerke - De Panne en de middel-oude duinen van Vlissegem, Bredene en Klemskerke, alsook enkele hoge veengebieden zoals de Moeren bleven van de overstroming gespaard. Tijdens deze fase werden kreken uitgeschuurd en duinen weggespoeld. De huidige hoogteligging van de polders,

de bewoning en de landbouw houden nauw verband met de wijze waarop het slib met het zeewater werd meegevoerd in die tijd werd neergezet. De dikte van de afzetting tijdens de Duinkerken 2 - transgressie varieert van enkele centimeter tot enkele meter.

Omstreeks de 8e eeuw tot de 11e eeuw trok de zee zich opnieuw enigszins terug. Uit die periode dateert de ontginning van de poldervlakte. Rond het jaar 1.000 ontstonden de eigenlijke nederzettingen.

In de 11e eeuw grepen opnieuw 2 zware zeedorbraken plaats, nl. ter hoogte van de IJzermonding te Nieuwpoort en iets later aan de huidige Belgisch-Nederlandse grens, waardoor het Zwin werd gevormd. Deze overstroming wordt de Duinkerken 3 - transgressie genoemd.

De overstroming in die periode was evenwel minder omvangrijk dan de voorgaande. De bewoners van die tijd slaagden er immers in uitgestrekte gebieden van overstroming te vrijwaren door het aanleggen van dijken die nagenoeg loodrecht op de kustlijn werden gebouwd. Zo beschermde de oude zeedijk, van Oostduinkerke naar Lo, het westelijk gelegen Veurne-Ambacht. De overstromingen vanuit Nieuwpoort werden in het oosten tegengehouden door de dijk van de Watering van Blankenberge die Bredene met Oudenburg verbond.

Ook de overstroming in de Zwininkom werd door dijken grotendeels beperkt.

IN HET OOSTENDSE

De streek rond Oostende kende in de 17e en de 18e eeuw enkele kunstmatig teweeggebrachte overstromingen, vooral uit strategische overwegingen. Tijdens de belegering van Oostende binst de godsdienstoorlogen op het einde van de 16e eeuw werd de streek van Oostende, door het afgraven van de duinen, onder water gezet. Hierdoor vormde zich weldra een geul die door het in- en uittrekkende zeewater werd uitgeschuurd en ontstaan gaf aan de huidige Oostendse haven. Na het beleg werd de streek opnieuw ingedijkt. Enkele kreken (o.a. Keygnaert te Zandvoorde) dateren nog uit deze tijd.

Toen in de 2e helft van de 17e eeuw de Oostendse havengeul grotendeels verzandde werden spoelpolders geschapen die om beurten als spoeldok dienst deden om de havengeul van verzanding te vrijwaren. Tot deze polders behoren o.m. de Keignaardpolder en de Snaaskerkepolder.

INPLANTING VAN DE BEWONING

Ruimtelijke ordening en stedenbouw waren voor onze voorouders weliswaar onbekende begrippen. Dit neemt echter niet weg dat de vroegere bewoners uit het poldergebied vaak beter dan dit heden ten dage het geval is, bij de keus van de vestigingsplaats voor hun woning, met enkele gezonde principes rekening hielden.

De meeste bouwwerken werden opgericht op gronden met een hogere ligging en met een zandige ondergrond. De keus van deze vestigingsplaats was ingegeven door de bezorgdheid de woongelegenheden op de droogste plaatsen op te trekken, waardoor zij beter tegen overstroming werden gevrijwaard. De zandige ondergrond van zijn kant beschermde de gebouwen tegen verzakking, terwijl op die plaatsen het grondwater door het zand werd gefiltreerd en aldus een betere drinkwatervoorziening werd verkregen.

LANDBOUWGEBIED

De polderhoeven bezitten van oudsher een grote oppervlakte. Dit is een gevolg van de aard van de bodem. De zwaardere gronden vergen immers een hogere trekkracht bij het be-

werken. De landbouwer moet om die reden over meer paarden of zwaardere tractoren kunnen beschikken die enkel op grotere hoeven renderend konden worden geëxploiteerd. Een groot deel van de oppervlakte van de polders ligt onder weide. Vele percelen zijn trouwens ongeschikt om als zaai-land te worden gebruikt. De botanische samenstelling van het grasland bezit een zeer hoge waarde. Dit grasland vereist ook een minimum bemesting.

Het teeltpatroon is vrij beperkt. Granen en vooral tarwe en brouwergerst, zijn de voornaamste gewassen. Dank zij de hoge natuurlijke vruchtbaarheid van de grond en zijn goed vochthoudend vermogen zijn de opbrengst en de kwaliteit er normaal zeer goed. Vooral de polderbrouwergerst geniet een hoge faam.

De Polders vormen een uitgelezen gebied van passieve recreatie. Het is een gewest waar elke natuurliefhebber zijn gading kan vinden. Een gebied waar men zich volledig kan losmaken van het gejaagd leven van onze moderne samenleving. Iemand die werkelijk houdt van de vrije natuur, de rust en de kalmte zal deze behoeften nergens in het land beter kunnen bevredigen dan langs de rustige wegen in de poldervlakte.

Ook de kunstliefhebber kan er tijdens wandelingen voor aangename verrassingen geplaatst worden. Vele dorpen zijn echte juweeltjes. Sommige dorpkerkjes bezitten een hoge architectonische waarde en bevatten daarbij vaak kunstschatten waarvan men het bestaan niet zou vermoeden.

COVENTRY

KLEDING

laat u 500 tot 1000 F winnen

Open alle werkdagen van
9-12 en van 14-19 uur

Van Iseghemlaan 127
Koningstraat 42

Tel. 79960
Oostende

taverne ASCOT

pittig kader - vriendelijke bediening
gezellige atmosfeer
open gans het jaar

Christinastraat 23 Oostende - Tel. 806.67